

Brüssel, 6. veebruar 2026
(OR. en)

5749/26
ADD 1

FIN 137
PE-L 3

MÄRKUS

Saatja:	Eelarvekomitee
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Nõukogu soovitus, mis käsitleb heakskiidu andmist komisjoni tegevusele Euroopa Liidu üldeelarve täitmisel 2024. eelarveaastal

- *Vastuvõtmine*
- *Kirja heakskiitmine*

**EELNÕU: NÕUKOGU SOOVITUS,
mis käsitleb heakskiidu andmist komisjoni tegevusele
Euroopa Liidu üldeelarve täitmisel 2024. eelarveaastal**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 319,

olles teostanud ELi toimimise lepingu artikli 319 lõikes 1 ette nähtud läbivaatamise

ning arvestades järgmist:

(1) Vastavalt 2024. eelarveaasta tulude ja kulude aruandele oli

- tulude summa250 609 479 558,38 eurot
- assigneeringute alusel tasumisele kuuluvate kulude summa244 308 637 135,90 eurot
- aastast $n - 1$ üle kantud tühistatud maksete assigneeringute summa 334 138 602,61 eurot
- aastasse $n + 1$ üle kantud maksete assigneeringute
(k.a sihtotstarbelised tulud) summa.....5 322 177 386,95 eurot
- aastast $n - 1$ üle kantud EFTA maksete assigneeringute summa..... 11 904 907,63 eurot
- vahetuskursi erinevustest tuleneva saldo summa43 634 408,04 eurot
- eelarve positiivse saldo summa1 344 533 138,55 eurot

- (2) 2024. aastasse üle kantud makseteks kasutatavate assigneeringute summa oli 2 446 873 482,99 eurot, millest kasutati ära 2 122 194 947,23 eurot (86,7 %).
- (3) Kontrollikoja aruandes esitatud tähelepanekud 2024. eelarveaasta kohta annavad alust teatavateks nõukogu märkusteks, mis on esitatud käesoleva soovitusel LISAS.
- (4) Nõukogu peab oma märkuste järgimist oluliseks ja eeldab, et komisjon rakendab täielikult ja viivitamata kõik soovitused.
- (5) Nõukogu on heaks kiitnud kontrollikoja poolt 2024. ja 2025. aastal eelarve täitmisele heakskiidu andmise menetluse kontekstis koostatud eriaruanded¹.
- (6) Pärast eespool nimetatud läbivaatamist võib kontrollikoja tähelepanekute põhjal komisjoni 2024. aasta eelarve täitmise tervikuna heaks kiita,

SOOVITAB Euroopa Parlamendil nimetatud kaalutlusi silmas pidades anda heakskiit komisjoni tegevusele Euroopa Liidu 2024. aasta eelarve täitmisel.

Brüssel,

Nõukogu nimel

eesistuja

¹ Dokumendid 7537/25, 8762/25, 9395/25, 10222/25, 10226/25, 10238/25, 10617/25, 15763/25, 15792/25 ja 16693/25.

SISSEJUHATUS

1. Nõukogu peab tervitatavaks Euroopa Kontrollikoja ELi eelarve täitmist käsitlevat aastaaruannet, kinnitavat avaldust ning esitatud audititulemusi ja järeldusi. Nõukogu omistab suurt tähtsust kontrollikoja sõltumatule auditeerimisele ELi toimimise lepingu artikli 287 sätete kohaselt, eelkõige kontrollikoja esmasele ülesandele anda kinnitav avaldus raamatupidamisarvestuse usaldusväärsuse ning tulude ja kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.
2. Samuti peab nõukogu tervitatavaks kontrollikoja märkusteta arvamust 2024. aasta raamatupidamise aastaaruande usaldusväärsuse kohta, milles antakse jätkuvalt täpne ja õiglane ülevaade ELi finantsseisundist, ning märkusteta arvamust tulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta. Nõukogu peab siiski kahetsusväärseks kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta esitatud vastupidist arvamust ning tunneb muret taaste- ja vastupidavusrahastut käsitleva märkustega arvamuse pärast.
3. Kuigi nõukogu peab tervitatavaks üldise veamäära vähenemist kahe protsendipunkti võrra võrreldes eelmise aastaga, 5,6 %-lt 2023. aastal 3,6 %-le 2024. aastal, peab ta kahetsusväärseks, et see näitaja ületab endiselt olulisuse läve.
4. Nõukogu tunnustab asjaolu, et vastusena korduvatele üleskutsetele esitas kontrollikoda esimest korda veamäära poliitikavaldkonnas „Naabrus ja maailm“, mis on põhjendatud kulurubriigi poliitilise tähtsusega ja vajadusega tagada aastatevaheline võrreldavus igas poliitikavaldkonnas. Seetõttu kutsub nõukogu jätkuvalt kontrollikoda üles esitama veamäära kõigis poliitikavaldkondades.

5. Nõukogu kutsub nii kontrollikoda kui ka komisjoni üles jätkama ELi eelarve tulemuslikkuse hindamist ning kutsub komisjoni üles pöörama asjakohastel juhtudel rohkem tähelepanu tulemuspõhiste tulemusnäitajatele, mida saab otseselt siduda ELi meetmetega, eesmärgiga lihtsustada ja vähendada halduskoormust.
 6. Nõukogu toetab kontrollikoja järeldusi ja soovitusi ning kutsub komisjoni üles neid ja ka nõukogu soovitusi arvesse võtma.
-

1. PEATÜKK

KINNITAV AVALDUS JA SELLE ALUSEKS OLEV TEAVE

- 1.1. Nõukogu peab tervitatavaks kontrollikoja märkusteta arvamust Euroopa Liidu 2024. eelarveaasta raamatupidamise aastaaruande usaldusvärsuse kohta. Samuti võtab nõukogu teadmiseks kontrollikoja avalduse, et raamatupidamise aastaaruanne annab kõigis olulistes aspektides õiglase ülevaate ELi finantsolukorrast 31. detsembri 2024. aasta seisuga ning liidu tehingute finantstulemustest, rahavoogudest ja netovara muutustest nimetatud kuupäeval lõppenud aastal vastavalt finantsmäärusele ja rahvusvaheliselt tunnustatud avaliku sektori raamatupidamisstandarditel põhinevatele raamatupidamiseeskirjadele.
- 1.2. Samuti peab nõukogu tervitatavaks asjaolu, et nagu eelmistel aastatel, on 2024. aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tulud kõigis olulistes aspektides seaduslikud ja korrektsed. Teisest küljest peab nõukogu kahetsusväärseks, et kulude seaduslikkuse ja korrektsuse kohta on kontrollikoda esitanud taas vastupidise arvamuse.
- 1.3. Nõukogu peab tervitatavaks üldise veamäära vähenemist 5,6 %-lt 2023. aastal 3,6 %-le, kuigi suure riskiga kulutuste osakaal suurenes. Nõukogu peab siiski kahetsusväärseks, et see määr ületab endiselt olulisuse läve.

- 1.4. Nõukogu võtab teadmiseks veariski maksete tegemisel ja programmi lõpetamisel, mida komisjon on hinnanud kõigi mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide puhul, välja arvatud loodusvarade ja keskkonna poliitikavaldkond. Kõigi poliitikavaldkondade puhul, mille riske hinnati, jäävad määrad allapoole olulisuse läve, välja arvatud ühtekuuluvuse, vastupanuvõime ja väärtuste poliitikavaldkonnas. Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni järelduse, et liikmesriikide ja komisjoni talituste võetud kõiki meetmeid kõige paremini kajastav näitaja võib olla vearisk programmi lõpetamisel, mis väljendab komisjoni mitmeaastasele strateegiale vastavat allesolevat veamäära pärast kõigi kontrollide ja täiendavate paranduste tegemist. Võttes arvesse, et kuluprogrammid ja nendega seotud kontrollisüsteemid ning juhtimistsüklid hõlmavad mitut aastat, võivad komisjoni kohaldatud finantskorrektsioonid ja sissenõudmised viia veamäära alla olulisuse läve. Sellega seoses võtab nõukogu teadmiseks, et kontrollikoda leidis komisjoni järelkontrollides puudujääke ning et komisjoni teatatud vearisk maksete tegemisel ja programmi lõpetamisel on alahinnatud. Nõukogu peab siiski tervitatavaks asjaolu, et kontrollikoja ja komisjoni veamäärade lahknevus on 2024. aasta puhul teataval määral vähenenud.
- 1.5. Nõukogu väljendab heameelt kontrollikoja ja komisjoni senise koostöö ja tehtud töö üle oma vastavate meetodikate ja alates 2025. aastast kohaldatava riigihangete menetlusvigade kvantifitseerimise ühtlustatud tabeli teatavate aspektide ühtlustamisel. Ilma, et see mõjutaks asjaolu, et kontrollikojal ja komisjonil on vigade hindamise puhul erinevad volitused ja lähenemisviisid, teeb nõukogule siiski endiselt muret nende kahe institutsiooni tõlgenduste suur erinevus, mis puudutab samu standardeid, õigusakte, fakte ja norme. Seetõttu kutsub nõukogu kõnealuseid institutsioone üles dialoogi jätkama.

- 1.6. Võttes teadmiseks auditeerimisasutuste tehtud töö vigade ja ELi vahendite puuduliku haldamise tuvastamisel ning komisjoni ja liikmesriikide jätkuvad jõupingutused ja meetmed kontrollikoja soovitude rakendamisel, tunnistab nõukogu siiski kontrollikoja tuvastatud puudusi mõne auditeerimisasutuse töös. Kontrollikoja leidudele tuginedes kutsub nõukogu komisjoni üles jätkama riiklike auditeerimisasutuste kaasamist, et tõhustada nende tööd, vahetada parimaid tavasid ja kõrvaldada puudused.
- 1.7. Nõukogu tuletab meelde, et kontrollikoja hinnangu kohane veamäär ei tulene pettustest ega vahendite ebatõhusast kasutamisest või raiskamisest, vaid maksetest, mida ei tehtud kooskõlas kohaldatavate normide ja määrustega. Nõukogu märgib, et 2024. aastal teatas kontrollikoda OLAFi 19 pettusekahtluse juhtumist.
- 1.8. Nõukogu rõhutab, et veamäärade vähendamiseks ning ELi vahendite tõhusa ja nõuetekohase haldamise tagamiseks peaks üheks tähtsaimaks prioriteediks jääma lihtsamad, läbipaistvamad ja prognoositavamad õigusaktid, sealhulgas asjakohased rakendusmeetmed. Nõukogu kutsub seetõttu komisjoni ning programme haldavaid asutusi asjakohasel juhul üles tegema kindlaks, hindama ja lihtsustama liigselt keerukaid norme ja menetlusi, nii riiklike asutuste kui ka toetusesaajate jaoks, säilitades seejuures standardid ja nõuded, mis on vajalikud aruandluskohustuse täitmiseks, usaldusväärseks finantsjuhtimiseks ning kulutuste seaduslikkuse ja korrektsuse tagamiseks. Nõukogu märgib, et 68,9 % auditi andmekogumist (mis on rohkem kui 2023. aasta 64,4 %) koosnes peamiselt kulude hüvitamise tehingutest, mida kontrollikoda hindas suure riskiga kuludeks. Seda kululiiki mõjutasid olulisel määral normide keerukusest tulenevad vead, mille tulemusel oli hinnanguline veamäär 5,2 %, mis on madalam kui 7,9 % 2023. aastal. Nõukogu palub lihtsustamiseks ja halduskoormuse vähendamiseks komisjonil pöörata asjakohastel juhtudel rohkem tähelepanu tulemuspõhiste tulemusnäitajatele, mida saab otseselt siduda ELi meetmetega.

2. PEATÜKK

EELARVE HALDAMINE JA FINANTSJUHTIMINE

- 2.1. Nõukogu võtab teadmiseks eelarve peaaegu täieliku täitmise 2024. aastal olemasolevate kulukohustuste ja maksete osas, eelarve jagatud täitmise alla kuuluvate 2014.–2020. aasta mitmeaastase finantsraamistiku vahendite peaaegu täieliku ärakasutamise ning NGEU lisatoetuste kiirema kasutuselevõtu.
- 2.2. Nõukogu võtab teadmiseks täitmata kulukohustuste prognoositust väiksema vähenemise ning selle, et ilma rakendamise kiirendamiseta, eelkõige ühtekuuluvusfondide puhul, kulukohustustest vabastatud summad suurenevad.
- 2.3. Seoses taaste- ja vastupidavusrahadega märgib nõukogu meetmete õigeaegse kasutuselevõtu ja lõpuleviimise riske, eelkõige seoses pooleliolevate investeringutega.
- 2.4. Nõukogu võtab samuti teadmiseks kontrollikoja hinnangu seoses ELi eelarve suurema riskipositsiooniga, mis tuleneb mitmele kriisile reageerimisega seotud täiendavate vajaduste rahuldamiseks võetud laenudest. Seetõttu kutsub nõukogu komisjoni tungivalt üles seda riski tähelepanelikult jälgima, piirama pikaajaliste ja lühiajaliste võlakirjade emiteerimist seadusega ette nähtud summadega ja saavutama ELi jaoks kõige soodsamad finantstingimused keskpikas ja pikas perspektiivis ning teavitama liikmesriike hoolsalt ja põhjalikult oma hinnangutest. Samuti kutsub nõukogu komisjoni üles NGEU tagastamatu toetuse tagasimaksegraafiku kavandamisel tähelepanelikult jälgima ja arvesse võtma ELi programmide rakendamist.

3. PEATÜKK

ELi EELARVEST RAHASTATUD TEGEVUSTE TULEMUSLIKKUS

- 3.1. Nõukogu võtab teadmiseks kontrollikoja põhisõnumid tulemuslikkuse kohta, tulemuslikkust käsitlevate 2024. aasta eriaruannete tulemused, sealhulgas seonduva teabe komisjonilt, Euroopa Parlamendilt ja nõukogult, mis saadi analüüsides seda, kuidas komisjon andis tulemuslikkusest aru oma 2023. aasta haldus- ja tulemusaruannetes ELi eelarve rubriigi 1 (*Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond*) puhul, ning ELi eelarve tulemuslikkust käsitlevas 2021. aasta aruandes esitatud soovitude rakendamisest.
- 3.2. Nõukogu võtab teadmiseks kontrollikoja kavatsuse igal aastal rotatsiooni alusel uurida, kuidas komisjon andis aru mitmeaastase finantsraamistiku eri rubriikide tulemuslikkuse kohta.
- 3.3. Seoses 2024. aastal analüüsitud rubriigiga 1 võtab nõukogu teadmiseks komisjoni üldise stabiilse raamistiku ning kõrvaldamist vajavad lüngad seoses näitajatega, mis puudutavad usaldusväarsust, tõlgendamise lihtsust, andmete jälgitavust ja asjakohasust programmi kasutajate jaoks, ning kutsub komisjoni üles olukorda parandama.
- 3.4. Nõukogu peab tervitatavaks meetmeid, mida komisjon on võtnud vastuseks kontrollikoja 2024. aasta eriaruannetes esitatud soovitudele, ning järelmeetmeid, mis on võetud seoses varasemate soovitustega tulemuslikkust käsitleva aruande kohta (2021. aasta lõpu seisuga).

4. PEATÜKK

TULUD

- 4.1. Nõukogu väljendab heameelt asjaolu üle, et 2024. aastal ei mõjutanud eelarve tulude poolt olulised vead ning et analüüsitud tuludega seotud süsteemid hinnati üldiselt mõjusaks.
- 4.2. Nõukogu võtab siiski teadmiseks, et mõned käibemaksureservatsioonide ja traditsiooniliste omavahendite avatud punktide haldamise sisekontrollisüsteemide elemendid hinnati osaliselt mõjusaks.
- 4.3. Lisaks leidis kontrollikoda jätkuvalt puudusi teatavate liikmesriikide traditsiooniliste omavahendite haldamises ja arvestamises ning leidis, et mõnel juhul ei ole plastpakendijäätmetel põhinevate omavahendite andmete esitamine täielikult kooskõlas ELi õigusnormidega.
- 4.4. Hoolimata sellest, et komisjon lõpetas kogurahvatulu 2020.–2024. aasta kontrollitsükli kavakohaselt ja kogurahvatulu reservatsioonid vähenesid oluliselt, võtab nõukogu ka sel aastal teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et komisjoni tööd kogurahvatulu kontrollimisel mõjutavad viivitused liikmesriikides.
- 4.5. Nõukogu teeb kaasseadusandjana kõik endast oleneva, et viia võimalikult kiiresti lõpule läbirääkimised kavandatava tollireformi üle. Sellega seoses ja selleks, et vähendada importijate poolt deklareerimata või riiklikele tolliasutustele valesti deklareeritud tollimaksude summat, mis toob kaasa kogutud imporditollimaksude puudujäägi, ning et vähendada ohtu, et traditsioonilised omavahendid ei ole täielikud, toetab nõukogu kindlalt kontrollikoja soovitusi komisjonile kiirendada ettevalmistusi kavandatud tollireformi rakendamiseks seoses ELi Tolliameti esialgse toimimisega ning ELi tolliandmekeskuse arendamise, rakendamise ja hooldamisega 2026. aasta lõpuks.

- 4.6. Nõukogu võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepaneku, et komisjoni hinnang lihtsustatud käibemaksupõhiste omavahendite süsteemi kohta ei hõlmanud mõju üldistele ja liikmesriikide individuaalsetele osamaksetele, ning asjaolu, et kontrollikoda lisas selle hinnangu käibemaksusüsteemi lihtsustamise mõju analüüsi.
-

5. PEATÜKK

ÜHTNE TURG, INNOVATSIOON JA DIGIÜLEMINEK

- 5.1. Nõukogu võtab teadmiseks, et kontrollikoja andmetel oli poliitikavaldkonna „Ühtne turg, innovatsioon ja digiüleminek“ puhul hinnanguline veamäär 2024. aastal 3,2 %, mis on madalam kui 3,3 % 2023. aastal, ning peab kahetsusväärseks, et see ületab endiselt olulisuse piirmäära. Nõukogu võtab samuti teadmiseks, et komisjoni hinnangul on vearisk rubriigi maksete puhul 1,6 %.
- 5.2. Nõukogu märgib, et teadusuuringute ja innovatsiooniga seotud kulutused on jätkuvalt kõige rohkem mõjutatud personalikuludega seotud vigadest ning peab nende jätkuvat esinemist kahetsusväärseks. Tunnustatakse komisjoni jõupingutusi lihtsustamisel ning programmi „Euroopa horisont“ toetusesaajatele ja riiklikele kontaktpunktidele suuniste andmisel. 2024. aastal on mõju siiski piiratud.
- 5.3. Nõukogu kutsub komisjoni üles jätkama jõupingutusi personalikulude rakendamise ja nende arvutamise lihtsustamiseks ning pakkuma sellega seoses toetusesaajatele täiendavat toetust. Seda tehes palutakse komisjonil õppida varasematest tehingutest ja nendest lähtuda, pidades silmas kindlasummaliste maksete laiemat kohaldamist. Samal ajal kutsutakse komisjoni üles jätkama toetusesaajate poolt iga kulukategooria kohta eelnevalt esitatud kuluprognoside hindamist ja kontrollimist, et suurendada usaldusväarsust.
- 5.4. Nõukogu peab kahetsusväärseks kontrollikoja poolt esile toodud probleeme seoses ELi vahendite rakendamisega kolmandate isikute toetuse kaudu teadusprogrammide raames, mis kujutab endast üha suuremat rahastamisliiki. Tuleb märkida, et toetusesaajatelt ei nõuta kolmandate isikute poolt ELi kulutuste korrektsuse tagamiseks tehtavate kontrollide tõhususe tõendamist.
- 5.5. Nõukogu toetab kontrollikoja soovitusi ja kutsub komisjoni üles oma kontrolle läbi vaatama, et parandada seda liiki rahastamise maksimumkännise järgimise ning toetusesaajate ja kolmandate isikute vaheliste lepingute olemasolu kontrollimist, eesmärgiga tagada kohustused seoses rahastamise aruandekohustuse, kontrollijälje ja kontrollidega, nagu on ELi toetuse puhul nõutav.

6. PEATÜKK

ÜHTEKUULUVUS, VASTUPANUVÕIME JA VÄÄRTUSED

- 6.1. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et veamäär ületab endiselt olulisuse piirmäära, ning märgib, et veamäära edasiseks vähendamiseks tulevikus on vaja teha veel parandusi. Nõukogu peab siiski tervitatavaks veamäära vähenemist võrreldes eelmise aastaga 9,3 %-lt 2023. aastal 5,7 %-le 2024. aastal. Nõukogu võtab teadmiseks, et komisjoni hinnangul on vearisk poliitikafondide maksete puhul vahemikus 2,3 % kuni 3,2 %.
- 6.2. Nõukogu märgib, et ühtekuuluvusprogrammide kontrolli- ja kindlustandev raamistik on nii ühe- kui ka mitmeaastast laadi. Kui praegused reeglid põhinevad süsteemil, mille aluseks on komisjonipoolne raamatupidamise aastaaruannete heakskiitmine, siis programmid hõlmavad mitut aastat. Selle tulemusena kehtestab komisjon kui ELi eelarve haldaja mitmeaastased kontrollistrateegiad, mille eesmärk on vältida vigu ja kui see ei ole võimalik, need avastada ja kohaldada korrektsioone enne programmide lõpetamist. Sellega seoses palub nõukogu komisjonil jätkata konkreetsete sihipäraste auditite tegemist tagamaks, et liikmesriigid on kohaldanud vajalikke finantskorrektsioone ühel eelarveaastal avastatud vigade suhtes, mis mõjutavad ka teiste arvestusaastate kulusid. Nõukogu võtab teadmiseks komisjoni seisukoha, et ELi eelarve kaitsmise jätkamiseks ei ole õigusaktidega kehtestatud tähtaega ning et korrektsioonid võivad toimuda mitu aastat pärast aastaaruannete esitamist või programmi lõpetamist.

- 6.3. Auditeeritud tehingute perioodil võisid liikmesriikide haldusasutustele survet avaldada mitu tegurit, sealhulgas COVID-19ga seotud piirangud ja piiratud haldusressursid, mis tulenesid taaste- ja vastupidavusrahastu paralleelsest rakendamisest. Need võisid suurendada riski, et kulutused ei ole alati korrektsed ja täielikult kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega. Nõukogu tuletab meelde, et ELi-poolse kaasrahastamise võimaluse 100 % ulatuses kasutuselevõtmine ühtekuuluvuspoliitika prioriteetides on võimaldanud ettenägematutele asjaoludele kiiresti reageerida. Nõukogu pööras 2023. aasta aruande analüüsimisel erilist tähelepanu seda liiki tehingutele ning märgib, et 2024. aasta puhul ei näe ei kontrollikoda ega komisjon tõendeid selle kohta, et 100 % ELi rahastamisel oleks suurem vigade esinemise oht või suurem mõju üldisele veamäärale.
- 6.4. Samuti võtab nõukogu teadmiseks selle, et kontrollikoda täheldas endiselt puudusi mõne auditeerimisasutuse töös. Nõukogu väljendab heameelt asjaolu üle, et nende kulude osakaal, mis on kaetud kindlustandva teabe pakettidega, mille auditeeritud allesjäänud veamäär on suurem kui 2 %, on 2024. aastal vähenenud 44 %-le, ning tunnustab komisjoni ja auditeerimisasutuste jõupingutusi seni tehtud paranduste suunas, eelkõige programmi haldavate asutuste avastamissuutlikkuse parandamise tegevuskava vastuvõtmist 2024. aasta detsembris, mis tugineb kõigile kontrollikoja ja komisjoni auditites esitatud soovitudele. Nõukogu toetab kontrollikoja soovitusi ja kutsub komisjoni üles jätkuvalt aitama auditeerimisasutustel vähendada veariski ning tegema koostööd eelkõige parema planeerimise ja esinduslikuma valimi moodustamise nimel, toetades rahastamiskõlblikkuse nõude täitmist piisavate ja usaldusväärsete tõenditega ning tagades asjakohase ja usaldusväärse tõendusmaterjali ja kontrollijälje.
- 6.5. Tunnistades jõupingutusi ühtekuuluvusprogrammide lihtsustamiseks, kasutades rohkem lihtsustatud kuluvõimalusi ja kuludega sidumata rahastamist, kutsub nõukogu komisjoni ja programme haldavaid asutusi tungivalt üles jätkama korduvate vigade käsitlemist ning levitama häid tavasid, et vähendada nõuetevastaselt tehtud kulutuste esinemist ja mõju. Eelkõige toetab nõukogu kontrollikoja soovitusi komisjonile kontrollida ja tagada koos liikmesriikidega, et kindlamääralist korrektsioonimehhanismi kasutatakse nõuetekohaselt, ning see ei tohiks takistada võimalust algetada vajaduse korral toetuste tagasinõudmist.

7. PEATÜKK

LOODUSVARAD JA KESKKOND

- 7.1. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et kontrollikoja teatatud hinnanguline veamäär seoses maksetega loodusvarade poliitikavaldkonnas on suurenenud 2,2 %-lt 2023. aastal 2,6 %-le 2024. aastal, ning seega ületab veamäär endiselt olulisuse läve. Nõukogu märgib, et komisjon ei esita enam selle rubriigi maksete veariski hinnangut, keskendudes selle asemel liikmesriikide juhtimissüsteemide nõuetekohasele toimimisele, ning et enamik kulutustest on sarnaselt eelmiste aastatega endiselt madala riskiga.
- 7.2. Nõukogu peab tervitatavaks, et otsetoetused, mis moodustavad mitmeaastase finantsraamistiku rubriigist 59,2 %, ei sisaldanud olulisi vigu, välja arvatud ökokavade puhul. Nõukogu märgib, et ökokavade veamäär tuleneb peamiselt selle 2023.–2027. aasta ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) raames kasutusele võetud uut liiki sekkumise keerukusest ja kõrgest riskiprofiilist.
- 7.3. Seetõttu toetab nõukogu kontrollikoja soovitus ja kutsub komisjoni üles toetama jätkuvalt liikmesriike nende ökokavade väljatöötamisel, mille puhul keskendutakse nende lihtsustamisele, kasutades muu hulgas ära esimeste kavade rakendamisel saadud kogemusi.
- 7.4. Nõukogu võtab teadmiseks kontrollikoja tähelepanekud maaelu arengu kohta ja peab tervitatavaks, et tuvastatud kvantifitseeritavate vigade arv oli piiratud; nende vigade peamine põhjus oli see, et ei täidetud rahastamiskõlblikkuse tingimusi, mis on keerukamad kui otsetoetuste puhul.
- 7.5. Nõukogu peab tervitatavaks, et liikmesriikide kohaldatud parandusmeetmete abil on hinnanguline veamäär vähenenud 0,4 protsendipunkti võrra, kuid märgib siiski, et selle peatüki veamäär oleks võinud olla 2,2 protsendipunkti võrra väiksem, kui liikmesriikide ametiasutused oleksid kasutatud kogu olemasolevat teavet. Seetõttu innustab nõukogu komisjoni toetama jätkuvalt liikmesriike, et võtta kõik vajalikud meetmed vigade ennetamiseks, avastamiseks ja korrigeerimiseks.

8. PEATÜKK

RÄNNE JA PIIRIHALDUS, JULGEOLEK JA KAITSE

- 8.1. Nõukogu märgib, et vaatamata nõukogu varasematele soovitudele ei olnud rubriikide 4 (*Ränne ja piirihaldus*) ja 5 (*Julgeolek ja kaitse*) puhul kontrollikoja audit nendest kahest rubriigist tehtud kulutuste suhtes taas kord representatiivne. Sellest tulenevalt ei esitanud kontrollikoda nende rubriikide hinnangulisi veamäärasid. Võttes arvesse suuremat poliitilist keskendumist nendele poliitikavaldkondadele ja nende eelarvevahendite kasvu, esitab nõukogu taas kontrollikojale palve tagada, et tema auditi ulatus hõlmaks representatiivset valimit, ja esitada järgnevatel aastatel nende rubriikide kohta veamäär.
- 8.2. Nõukogu peab kahetsusväärseks, et kontrollikojal oli endiselt raskusi mõne rahvusvahelise organisatsiooni dokumentidele juurdepääsu saamisel, mis takistas kontrollikojal oma auditit läbi viia. Nõukogu tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu kohaselt on kontrollikojal õigus saada täielik, piiramatu ja õigeaegne juurdepääs dokumentidele, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks, ning kutsub komisjoni üles seda küsimust jätkuvalt käsitlema, vaadates vajaduse korral läbi rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingupõhised kokkulepped, et selgitada ja täita ELi rahastamisega seotud kohustusi, järgides täielikult aluslepingute ja finantsmääruse sätteid.
- 8.3. Nõukogu tunnustab komisjoni senist toetust ja nõustub kontrollikoja soovitusel anda liikmesriikide ametiasutustele, kes vastutavad DG HOME'i rahaliste vahendite rakendamise eest jagatud eelarve täitmise kaudu, täiendavaid suuniseid, eelkõige selleks, et kõrvaldada puudused projektikonkurssides ja sihttoetuste andmise menetlustes.

9. PEATÜKK

NAABRUS JA MAAILM

- 9.1. Nõukogu peab tervitatavaks, et kontrollikoja analüüs oli poliitikavaldkonna „Naabus ja maailm“ 2024. aasta kulutuste puhul representatiivne ning et kontrollikoda esitas selle peatüki kohta hinnangulise veamäära.
- 9.2. Nõukogu peab aga kahetsusväärseks selle rubriigi puhul kindlaks tehtud kõrget veamäära (4,9 %), mis ületab olulisuse läve ja on peamiselt tingitud suure riskiga kulutusteks liigitatud kulutustest.
- 9.3. Nõukogu märgib, et nagu varasematelgi aastatel, olid peamised tuvastatud vigade liigid järgmised: kulude astmelisus, st kaudsed kulud esitati otseste kuludena; rahastamiskõlbmatud personalikulud; puudused hankemenetlustes ja kantud kuludena deklareeritud ettemaksete tasaarveldamine.
- 9.4. Seoses vigadega, mis leiti eelarve kaudse täitmise raames rakendatavaid lepinguid puudutavates tehingutes sambapõhiselt hinnatud organisatsioonidega ja mis moodustavad vigadest suurima osa, kutsub nõukogu komisjoni üles tõhustama ELi rahastuse rakendamise kontrole ning saama suuremat kindlust kulutuste kohta, mis on põhjendatud toetusesaajate endi kinnitustega.
- 9.5. Nõukogu toetab ka kontrollikoja soovitusi komisjonile parandada toetusesaajatele antavaid suuniseid selgema ja järjepidevama teabega, et vähendada vigade tekkimise ohtu, ning lihtsustada ja ühtlustada vääringu konverteerimise korda toetuslepingutes.

9.6. Tunnistades edusamme, mida komisjon on teinud kontrollikoja 2020. aasta aruandes esitatud soovitusel järgmisel, peab nõukogu kahetsusväärseks, et kontrollikojal oli endiselt raskusi mõne rahvusvahelise organisatsiooni dokumentidele juurdepääsu saamisel, mis takistas kontrollikojal oma auditit läbi viia. Nõukogu tuletab meelde, et ELi toimimise lepingu kohaselt on kontrollikojal õigus saada täielik, piiramatult ja õigeaegne juurdepääs dokumentidele, mis on vajalikud tema ülesannete täitmiseks, ning kutsub komisjoni üles seda küsimust jätkuvalt käsitlema, vaadates vajaduse korral läbi rahvusvaheliste organisatsioonidega sõlmitud lepingupõhised kokkulepped, et selgitada ja täita ELi rahastamisega seotud kohustusi, järgides täielikult aluslepingute ja finantsmääruse sätteid.

10. PEATÜKK
EUROOPA AVALIK HALDUS

- 10.1. Nõukogu peab tervitatavaks, et nagu varasematelgi aastatel, ei esinenud ELi institutsioonide haldusega seotud kulude puhul olulisi vigu.
- 10.2. Nõukogu peab aga kahetsusväärseks kontrollikoja tuvastatud korduvaid vigu Euroopa Parlamendi fraktsioonide assigneeringute haldamisel ning parlamendi hankemenetluste jätkuvat mittevastavust finantsmäärusele.
- 10.3. Nõukogu võtab teadmiseks mittekvantifitseeritavad vead, mis kontrollikoda tuvastas komisjoni maksetes ja hangetes, sealhulgas 23 hoone müük ja kasutusvaldus, mille kohta sõlmiti leping 2024. aasta aprillis, ning palkade või pensionidega seotud tehingud ja toetusõiguste arvutamine. Seetõttu kutsub nõukogu komisjoni üles parandama enne teenuslepingute sõlmimist oma menetlusi ja kontrolle ning tugevdama hindamiskomisjonide liikmete sõltumatust.
- 10.4. Pidades tervitatavaks Euroopa välis teenistuse eelarve haldamise parandamiseks juba võetud meetmeid, võtab nõukogu teadmiseks kontrollikoja leiud seoses puudustega Euroopa välis teenistuse hankemenetlustes ja üürimaksetes ning kutsub institutsiooni üles olukorda parandama.
-

11. PEATÜKK

TAASTE- JA VASTUPIDAVUSRAHASTU

- 11.1. Nõukogu on mures selle pärast, et nagu ka varasematel aastatel, esitas kontrollikoda taaste- ja vastupidavusrahastu kulutuste kohta märkustega arvamuse, mis põhineb eesmärkide ja sihtide ning rahastamiskõlblikkuse tingimuste täitmise hindamisel.
- 11.2. Nõukogu võtab teadmiseks, et kontrollikoda kontrollis 395 eesmärki ja sihti 744-st ning leidis finantsmõju omavaid puudusi 12 eesmärgi ja sihi puhul, mis puudutasid 6 makset. Nõukogu võtab samuti teadmiseks komisjoni poolt kõigi eesmärkide ja sihtide hindamise põhjal antud kinnituse, mille kohaselt ei olnud viies maksetaotluses nimetatud kuus eesmärki ja sihti rahuldavalt täidetud.
- 11.3. Nõukogu on jätkuvalt mures selle pärast, et komisjon ja kontrollikoda tõlgendavad kõigi teatatud kvantitatiivsete leidude puhul õigusakte erinevalt, ja juhib tähelepanu kahe institutsiooni vahelistele lahkarvamustele. Nõukogu tuletab meelde, et taaste- ja vastupidavusrahastu on tulemuspõhine vahend, mis põhineb pigem eesmärkide ja sihtide rahuldaval täitmisel kui rahastamiskõlblike kulude hüvitamisel. Leitud vead, mis olid peamiselt seotud mõiste „rahuldav täitmine“ tõlgendamisega, topeltrahastamisega, eelkõige „nullkuluga meetmete“ puhul, eesmärkide ja sihtide muutmise menetlustega ja rahastamiskõlblikkuse perioodi alguskuupäevaga, tulenesid erinevatest hindamiskriteeriumidest, kuna kontrollikoda ja komisjon tõlgendasid õigusaktide mõningaid ebaselgeid sätteid erinevalt. See võib viia erinevate järeldusteni ning mõjutada taaste- ja vastupidavusrahastu juhtimise sidusust ja prognoositavust.
- 11.4. Liikmesriigid järgisid komisjoni suuniseid taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise kohta. Nõukogu hoiatab, et õigusaktide rakendamise käigus muutuv tõlgendamine ei tohiks viia uute normide, vastukäivate nõuete või liikmesriikidele tagantjärele rangemate tingimuste kehtestamiseni. Nõukogu juhib tähelepanu sellele, kui oluline on institutsioonide koostöö, et saavutada ühine arusaam õigusraamistikust, millega hõlbustada taaste- ja vastupidavusrahastu allesjäänud rakendamist ning seeläbi toetada rahastu eesmärkide saavutamist.

11.5. Samuti ning võttes arvesse, et taaste- ja vastupidavusrahastu on jõudmas lõpule, kutsub nõukogu kontrollikoda ja komisjoni üles tuginema saadud kogemustele, võimaldades komisjonil kehtestada suuniseid ja rakendusnorme, mis on kooskõlas ELi õigusaktidega ja proportsionaalsuse põhimõttega, põhinevad õigusnormide ühiselt kokku lepitud tõlgendusel ja on kogu programmi ulatuses järjepidevad ning millest teavitatakse enne rakendamise algust, et vältida ebakindlust rakendamisel ja halduskoormust. Seda tehes innustab nõukogu komisjoni edendama koostöös liikmesriikidega ka muid võimalikke parendusi, nagu õigusaktide lihtsustamine ja selgitamine, säilitades samal ajal paindlikkuse ja minimeerides halduskoormust.

11.6. Lõpetuseks kordab nõukogu, et auditid, kontrollid ja meetodid peaksid jääma proportsionaalseks taaste- ja vastupidavusrahastu tulemuspõhise ülesehitusega ning tagama, et tulemustele keskendumist ei kahjustata. Seetõttu kutsub nõukogu mõlemat institutsiooni üles võtma auditite ja kontrollide tegemisel arvesse proportsionaalsust.

12. PEATÜKK

2021. AASTAL AVALDATUD ERIARUANNETES ESITATUD SOOVITUSTE TÄITMISE KONTROLLI TULEMUSED

- 12.1. Nõukogu võtab teadmiseks aruande uue peatüki, milles antakse ühtlustatud ülevaade kontrollikoja soovitude täitmise kontrolli tulemuste kohta viimasel kolmel aastal.
- 12.2. Positiivse suundumusena täheldatakse, et eriaruannetes esitatud soovitude osakaal, millega auditeeritavad täielikult või osalised nõustusid, suurenes 93 %-lt 2023. aastal 98 %-le 2024. aastal, ning täielikult või suuremas osas täidetud soovitude osakaal suurenes 68 %-lt 2023. aastal 76 %-le 2024. aastal. Samal ajal on raskusi soovitude õigeaegse täitmisega, mille puhul on palju paranemisruumi.
- 12.3. Nõukogu kutsub komisjoni üles jätkama soovitude täitmist ja suurendama täidetud soovitude osakaalu (praegu 77 %) ning püüdma kokkulepitud tähtaegadest kinni pidada.
-